EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 05 20
COM(2026) 235 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl naudojimosi įgaliojimais priimti deleguotuosius aktus, suteiktais Komisijai pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2020/2184 dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (nauja redakcija)

1. ĮVADAS

Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės (toliau – nauja redakcija išdėstyta Geriamojo vandens direktyva) buvo priimta 2020 m. gruodžio mėn., o 2021 m. sausio 12 d. įsigaliojo. Valstybės narės ją turėjo perkelti į nacionalinę teisę iki 2023 m. sausio 12 d.

Nauja redakcija išdėstytos Geriamojo vandens direktyvos pagrindiniai tikslai – apsaugoti žmonių sveikatą nuo neigiamo poveikio, kylančio dėl bet kokio žmonėms vartoti skirto vandens užterštumo, užtikrinant, kad tas vanduo būtų sveikas ir švarus, ir išlaikyti bei pagerinti prieigą prie vandens.

Nauja redakcija išdėstytos Geriamojo vandens direktyvos 21 straipsnio 2 dalimi Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius aktus penkerių metų laikotarpiui nuo **2021 m. sausio 12 d.** Deleguotieji aktai nurodyti direktyvos 4 straipsnio 3 dalyje, 11 straipsnio 5, 8 ir 11 dalyse, 13 straipsnio 6 dalyje ir 20 straipsnio 2 dalyje.

Šie direktyvos tikslams pasiekti skirti deleguotieji aktai yra kelių svarbių techninių sričių.

- **4 straipsnio 3 dalis:** ne vėliau kaip 2028 m. sausio 12 d. Komisija turi priimti deleguotąjį aktą, kuriuo, remiantis ILI (infrastruktūros nuotėkio indeksu) arba kitu tinkamu metodu, būtų nustatyta ES masto vandens nuotėkio vandens tiekimo sistemoje lygio ribinė vertė. Valstybės narės, kurių nacionalinėje teritorijoje vandens nuotėkis tą ribinę vertę viršija, turi pateikti Komisijai veiksmų planą, kuriame būtų nustatytos nuotėkio mažinimo priemonės. Deleguotasis aktas turėtų būti rengiamas naudojantis valstybių narių vertinimais ir pagal juos nustatyta ES vidutine nuotėkio norma.
- Įgyvendindama **11 straipsnį dėl minimaliųjų higienos reikalavimų, taikomų medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu**, Komisija turi:
    - **11 straipsnio 5 dalis:** nustatyti procedūrą, įskaitant informacijos reikalavimus, dėl paraiškų teikimo proceso siekiant įtraukti pradines chemines medžiagas, junginius ir sudedamąsias dalis į Europos pozityviuosius sąrašus arba juos iš jų išbraukti;
    - **11 straipsnio 8 dalis:** nustatyti tinkamą atitikties vertinimo procedūrą, taikytiną gaminiams, kuriems taikomas 11 straipsnis, remiantis Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede pateiktais moduliais;
    - **11 straipsnio 11 dalis:** nustatyti suderintas aiškaus, įskaitomo ir neištrinamo ženklinimo, kuris turi būti naudojamas nurodyti, kad gaminiai, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitinka ES minimaliuosius higienos reikalavimus, taikomus su vandeniu besiliečiančioms medžiagoms, specifikacijas.
- **13 straipsnio 6 dalis:** Komisija privalo patvirtinti mikroplastikų kiekio žmonėms vartoti skirtame vandenyje apskaičiavimo metodiką.
- **20 straipsnio 2 dalis:** Komisija yra įgaliota:
    - iš dalies pakeisti direktyvos III priedą, jei to reikia siekiant jį suderinti su mokslo ir technikos pažanga;
    - iš dalies pakeisti direktyvos I priedo B dalyje nustatytą bisfenolio-A parametro vertę tiek, kiek tai būtina siekiant ją suderinti su mokslo ir technikos pažanga.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Pagal 21 straipsnio 2 dalį, Komisija turi parengti ataskaitą dėl įgaliojimų delegavimo ne vėliau kaip likus devyniems mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio pabaigos (t. y. 2026 m. sausio 12 d.).

Pagal direktyvos 21 straipsnio 2 dalį, įgaliojimai savaime pratęsiami dar penkerių metų laikotarpiui nuo 2026 m. sausio 12 d., išskyrus atvejus, kai Europos Parlamentas arba Taryba pareiškia prieštaravimą dėl tokio pratęsimo likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki šios datos.

3. NAUDOJIMASIS DELEGUOTAISIAIS ĮGALIOJIMAIS ATASKAITINIU LAIKOTARPIU

Ataskaitiniu laikotarpiu Komisija užtikrindama veiksmingą direktyvos įgyvendinimą, pasinaudojo deleguotaisiais įgaliojimais šiais atvejais.

- **Pagal 11 straipsnio 5, 8 ir 11 dalis** dėl minimaliųjų higienos reikalavimų, taikomų medžiagoms, kurios liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, 2024 m. sausio 23 d. Komisija priėmė:
    - Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2024/369, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 papildoma nustatant pradinių cheminių medžiagų, junginių ir sudedamųjų dalių įtraukimo į Europos pozityviuosius sąrašus arba išbraukimo iš jų procedūrą;
    - Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2024/370, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 papildoma nustatant gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, atitikties vertinimo procedūras ir tas procedūras atliekančių atitikties vertinimo įstaigų skyrimo taisykles;
    - Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2024/371, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 papildoma nustatant suderintas gaminių, kurie liečiasi su žmonėms vartoti skirtu vandeniu, ženklinimo specifikacijas.
- **Pagal 13 straipsnio 6 dalį** 2024 m. kovo 11 d. Komisija priėmė:
    - Komisijos deleguotąjį sprendimą (ES) 2024/1441, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2020/2184 papildoma nustatant mikroplastikų kiekio žmonėms vartoti skirtame vandenyje matavimo metodiką (pranešta dokumentu Nr. C(2024)1459).

4. KONSULTACIJOS PRIEŠ PRIĖMIMĄ

Dėl kiekvieno priimto deleguotojo akto Komisija išsamiai konsultavosi su valstybių narių paskirtais ekspertais **Geriamojo vandens direktyvos įgyvendinimo ekspertų grupėje**[1] **ir dviejuose šioje ekspertų grupėje įsteigtuose pogrupiuose**.

Prieš priimant aktų projektus apie juos buvo pranešta Pasaulio prekybos organizacijai (PPO), o siekiant gauti visuomenės atsiliepimų jie buvo keturias savaites skelbiami, kad būtų užtikrintas skaidrumas ir suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas.

[1] Ekspertų grupė E03030**.**

5. ĮGALIOJIMŲ DELEGAVIMAS TOLESNIU LAIKOTARPIU

Laikoma, kad pasinaudoti direktyvos 4 straipsnio 3 dalyje ir 20 straipsnio 2 dalyje nurodytais įgaliojimais yra būtina dėl toliau nurodytų priežasčių.

- Pagal 4 straipsnio 3 dalį, ne vėliau kaip 2028 m. sausio 12 d. Komisija turi priimti deleguotąjį aktą, kuriuo, taikant ILI (infrastruktūros nuotėkio indeksą) arba kitą tinkamą metodą, būtų nustatyta vandens nuotėkio vandens tiekimo sistemoje ribinė vertė. Deleguotasis aktas turėtų būti rengiamas naudojantis valstybių narių vertinimais ir pagal juos nustatyta ES vidutine nuotėkio norma. Vertinimo rezultatus valstybės narės turėjo pateikti Komisijai ne vėliau kaip 2026 m. sausio 12 d. Komisija šiuo metu tuos rezultatus vertina.
- Pagal 20 straipsnio 2 dalį Komisija toliau stebės galimą poreikį iš dalies pakeisti III priedą arba bisfenolio-A parametro vertę, kad tai būtų suderinta su mokslo ir technikos pažanga, ir spręs, ar dėl to reikia priimti deleguotuosius aktus.

6. IŠVADA

Pagal Geriamojo vandens direktyvą suteiktais deleguotaisiais įgaliojimais Komisija naudojosi tinkamai ir laikydamasi jai įgaliojimus suteikiančių nuostatų.

Kadangi direktyvos įgyvendinimas yra nuolatinis procesas, ypač kalbant apie vandens nuotėkio vandens tiekimo grandinėje ribinės vertės nustatymą ir galimą poreikį dėl nuolatinės mokslo ir technikos pažangos iš dalies pakeisti III priedą ir (arba) bisfenolio-A parametro vertę, Komisija mano, kad poreikis **automatiškai pratęsti** įgaliojimų delegavimą papildomam penkerių metų laikotarpiui yra akivaizdus.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.